Budapest, 2. Mai 1888. Neue Jüdische Pester Zeitung. Fünfter Jahrgang Nr. 50.

נייע יידישע פעסטער צייטונג

אָרגאַן פיר פּאָליטיק, האַנדעל, פּערקעהר אונד יידיש-האָנפעסיאָנעלע אינטערעסען.

פּרענומעראַציאָנס-פּרייז פיר בודאַפּעסט: אַמאָסט פיר יאָר-ביילאַגע.
פיר פּאָסט-פּרענומעראַנדען:
גאַנצאָהריג 8 גולדען, האַלבאָהריג 4 גולדען, פיערטעלאָהריג 2 גולדען.

פיר דאָס אויסלאַנד:
גאַנצאָהריג 10 גולדען, האַלבאָהריג 5 גולדען, פיערטעלאָהריג 3 גולדען 50 ק.

פּרענומעראַציאָנס-פּרייז פיר בודאַפּעסט: אַמאָסט פיר יאָר-ביילאַגע.
יעדע נאַמער אינדאַנד אין בודאַפּעסט:
Moritz Burian in Budapest.
פּרענומעראַציאָנס-אָנזאָגלעכע, שריפטן אַלע אַנדערע אָנגעלעגענהייטן אַלע אַנדרעסירן מ׳ דאָרף אין בודאַפּעסט, מאָריץ בוריאַן אין בודאַפּעסט.

אַנזייגען ווערען אָנגענומען פון בודאַפּעסט: אין אַדמינעסטראַציאָן דער נייע יידישע פּעסטער צייטונג.
אין דער פּראָווינץ: אין אַלע אַנזייגען-בוריאָוס פון מאַקס אַנדאָרף.

בודאַפּעסט, מ׳ פּרעדיגט־שטוהל.

אין בויערן-רעדנער.

— באַרעשעס-דעמאָסט אין עסטערייך. —

דער וויינער ריכטער אַזאַ נאָך אַמאָל נעמט פערטיג מיט זיינע באַרעשעס-פערהאַנדלונגען פיר דאָס יאָר 1888. אַבגלייך 4 מאָנאַט דיעזעס אַדרעס בעריכטס נלקליך פערשריבען זיר. אין דיעזעס אינגעגליק ווירד דאָ דעבאַטעד איבער דאָס באַר-שעט דעם אונטערריכטס-מיניסטעריאָום פאַרשנע. עטעצט, נין אַזאַ עס בעקאַנט, דאָס אין יעדעס פאַרלאַמענט בעגין דאָ באַרעשעס-דעבאַטעס דאַצי דיינען, פאַן יעדעס בעליעבנען גענעגנשאַפט צו שפּרעכען, מהאַמאַלכלי אוגט אבער אין עסטער-ריך אויך פיעל פערשלאַסענע גלאַרהאַרנען, בעגין בים אונטערריכטס-באַרעשעס אויגע לעבהאַפטע דע-באַטעס אין פאַלס צו בריינגען. דאָ פערשיעדענע נאַציאָנאַלישאַטען בעשראַנקען דאָ דאָ פאַלקס-שולע אַלס איינען פון אַזאַ פאַלס. אין אַנדערע לאַנדען דאָס מאַן דאָ וויכטיגקייט דער פאָלקס-שולע נאָך צו וועניג גערעכנט. אַלליין אַל-לע אינדיגען נאַציאָנאַלישאַטען אונד באַרעפאָרמען וויסען עס, דאָס זיי פון דאָס פאָלקס-שולע בעזאָרגט אויך דאָס צוקונפט! דעמאָהלט דעם נעגענס אין דאָס פאָלקס-שולע צו בעטראַכטען זיר בעשטעהט אין דאָס אַלס אַזאַ אַזאַ. דאָך דאָ נעשאַלטונג דער פאָלקס-שולע איז נכט בלאָס פאַן נאַציאָנאַלען גערוכס-פּונקטע אין פערגעגענער וויכטיגקייט, זאָנ-דערן אויך אין קאָנפעסיאָנעלער בעציעהונג. דעסטאָהלב נאָך פון זיט יו וועגען דער שולע אינגען דאָ-אַיסטע קאַפּאַס צווישען דעם שאַאַפטע אונד דער קירכע. דער שאַאַפט וואָלדערשט דאָס שולע זאָ פערוואָלטען, דאָס אין דערזעלבען, אָהנע רוקזיכט אויף דאָ פערשיעדענהייט דער קאָנפעסיאָנען, מיט-טיגע בירגער עראַצאָנען ווערען, דאָ אינגאַנדער לעבען אונד פיר דען שאַאַפט טריי אונדאַנגעלט-קיט בעזעטצען, אונדערט עראַר דאָ קירכע. דיעזע וואָלדען, דאָס דאָ ניסטלכקייט דאָ שולע בע-דערשיט, דאָס מיט עפעטשיג אונד ניסטע דער צאַרטען וועגנד אַרגעלעך דאָס „קאָנפעסיאָנעל-אַבער דאָ מאָמענט אַרגעלעך דאָס קאָנפעסיאָנעל-לע מאָמענט דאָ-גנאַטט פעסטע פּנדע. דאָ קרכע ווילל עבען דאָ פערשיעדענען קאָנפעסיאָנען אונ-אינגאַנדערהאַלטען אונד דען דעלעגאַנדאַ-דאָס דער צוד הערשאַפט בריינגען, דאָ דאָס פונט מעטעל-אַלטער דער אַדאָל וואר.

אונד פון דאָס לאַנגע קאַפּאַס אין בידען האַלפטען דעס ריכטעס נעקאָסטעט, בין דאָס נעזעטץ נשאַפטען ווערדען קאָנגטע וועגען עריכטונג פאַן שאַאַפטס-שולע, דאָ פאַן דען צאַלונגען אַאַסט-ליכער קאָנפעסיאָנען בעזוכט ווערדען אַלליין, אין וואר דיעס אין זיינ דעם שאַאַפט אבער דיא קירכע, אין זינע דעם פיינען בירגער-טהומס אבער דיא ניסטלכקייט, וועלכע דאָ פאַלק אין עוויגע אונטערגאַנגס עראַלטען וויל, אין עס דעסטאַ אונגעשאַטער נאָך לוסט אונד וועלכע-בעקערשען צו קאָנגען.

נון האַט אבער דער בעקאַנגטע פיינע ליב-טעגטיין אַס עסטערייכישע ריכטס-אַמטע אינגע נעקעטצעט-פאַראַנע אינגעבראַכט וועגען דער-ריכטונג דער „קאָנפעסיאָנעלען שולע.“ דיעזער נשט מאַן וויל אונזערע מאַנאַרכיע, כאַאַס אין דער האַנען ניסטלכקייט אינען דיינסטס צע-ליעבען, אין דאָס נייטיג משטעל-אַלטער דער נייערען צייט אַלליין דיעזע ווערדען, דאָמיט דיא מענשען, דיענען דאָס ליבט דער אָנגע קינדשלך עגטצאָגען ווערדען וואָלל. פיר אַלליין עוויגקייט אין נאָכט אונד דונקעל וואַרדען!

דיעזער אונטראַגט האַט בעריכטס. נאָך בעפאַר-ער צייט ריכטסאַטס מען פערהאַנדלונג נעלאַנגען קאָנגטע, פיעל, זעהר פיעל צווישטענקטען אונד פערבעזעראונגען אונטערדען פאַרלאַשטען פאַרטיגן דעם עסטערייכישען ריכטס-אַדעהס הערוויבעשוואַ-רען. עס אַזאַ אַ עבלפאַפערשאַפלעך, דאָס מען אינטער דען דעשטאַרשען אויס נעוויסטען שאַרעגע-קאַטאַלישען פאַרוגגען, אויך וואָלטע נעטט, וועלכע מיר אונטאַר ריכטעשען אונטערשאַטט אונטערשאַטט-צען. דאָך דיעסע דיא מאַראַשאַט קוים דיעזעס רוקשטשלטען אונטאַגע צווישטמען, דאָ דיעס אינע אונאַרכאַלישע שאַאַך פיר דען עסטערי-כישען ריכטס-אַטט וואָרע. דאָס בייא בעשעדענע דיעזער אונגלעגענהייט אין דיא דיעזע בעריכטס-ווערדען, דאָרוך קאָנגטע מאַן נא עגאַפּטס זין! וואָס אינטער אַרגעגטע אונד וואָרבער אינטער דיעבאַ-מרט ווירד, דער ווירט עס בייא עדער גלעגענע-הייט אינגען קלייגען צושנע-העב עראַלטען!

דיעזען אונטאַר דיעלט דער טשעכישע בייעדע-אבגעגרענטע, הערר מערעאַדעסעק, אינע רעדע נגנגן דען ליבטשעטיגטען אונטאַר, וועלכע מאַן ווירקליך נאָאַטע אינטערעסטע אינט. דאָ דיא מאַן דעם פאַרשרוטטלכען ניסטע דיעזעס בעריכטס אונד מאַן דיענגס האַסטע נגנגן דיא בעאַבזיכטיגטע אַלקס-פערדיטמונג דאָס שאַנטסטע דיענגס אבלעגנ. ער טהיילט הייבייא דען אונט-טעמטען טיכטיגע אַדר-פיינגן אויס, דאָך נאַנגן אונבעריהרט לאַסט דער נוטע מאַנן אויך דיא יוגדען נכט.

דער בעריכט-אבגעגרענעטע, הערר קרעצע-פעק, אַזאַ נעגען נעמליך אונטער אונדרס:

„נעפּרהטעס הויז! אים אַדרעע „דער אַדאָלא-רונג“ 1888, אונד אונטער דער רעגיערונג דעס מינס. טעריאַלס מאַאַסס, איזט דיא אַלגעמעינע עסטער-ריכטע „אַלקס. פערדיטמונג“, וויא זיא דיזענס דער קלעריקאַלען אונד האַבאַדלינגן אַדרעסיאַ זיט אַדרעגגנגען נעלאַנט ווירד, עגדלך אין דער פאַרס פאַן נרייבאַרען „אַנטאַגען אים ריכטס. דאָס פערשיעגן, פון דאָך נכט פערקאַנגט ווער-דען. דאָס דיעזער זוביבערע פאַלאַן זיך אין עסטער לינע נגנגן אונס, נעגען דאָס לאַנדאַאַלך ריכטס! ווי בוירגן זיי מיר, וועלכע דיא עבעגע בעצאַהלען אַלליין, אין מוט מיך צוערסט נגנגן דיא רעגיערונגס וועגען אונד וועדערגען, דאָס ווירד דיא ריכטס-ווערדען בוירגן מעהר אלס יי עגטשלאַסען זיר, אדר דאָס בעראַשעט צו פערוויינערן! ווירד האַבען נגנגן קאַפּאַס אין עסטערייך. יעטצט פינגן זיא אַז אַלל דיעזע קאַפּאַס אויך נאָך דען קאַפּאַס אים אַזאַ שולע! (עדער וואהר? לינקס) אונד דיעזע קאַפּאַס ווירד דער ברעגטעטעס זין פאַן אַלטען קאַפּאַס! (ביי-פאַלל לינקס). דיא האַ-הען הערערן אַלליין זיך שאַפען, מיט אַלכען פאַלאַנגן נגנגן דיא פאָלקס-בילדונגס צו קאַפּאַס (ביי-פאַלל לינקס). זיא האַלטען זיך אין שאַפען, אונד אַכטעטשטערקען נאָך דען אונטערראַטטערלכען רעכטען דעס פאָלקס! (בייאַזאַ! בראַוא! לינקס). אונד דאָרט אויס עס דענגן, דער אַלכעס מיטטס דיא האַהנען הערערן זונד עס, פרינצען! אונד פיר-סטען! אך פאַגגן: איזט דאס דער עכסט? וואַ-רום לאַסטען דיעזע הערען הערערן דיא פאָלקס-שולע נכט אין הוזע? (עדער נוט: בייאַפאַל לינקס).

דאָרלען פרינצען ווערדען, דאָמיט דיא מענשען, דענען דאָס ליבט דער אַנגע קינדשלך עגטצאָגען ווערדען וואָלל. פיר אַלל עוויגקייט אין נאָכט אונד דונקעל וואַרדען!

דיעזער אונטאַר האַט בעריכטס. נאָך בעפאַר-ער צייט ריכטסאַטס מען פערהאַנדלונג נעלאַנגען קאָנגטע, פיעל, זעהר פיעל צווישטענקטען אונד פערבעזעראונגען אונטערדען פאַרלאַשטען פאַרטיגן דעם עסטערייכישען ריכטס-אַדעהס הערוויבעשוואַ-רען. עס אַזאַ אַ עבלפאַפערשאַפלעך, דאָס מען אינטער דען דעשטאַרשען נגרעגע אונטערשאַטט-צען. דאָך דיעסע דיא מאַראַשאַט קוים דיעזעס רוקשטשלטען אונטאַגע צווישטמען, דאָ דיעס אינע אונאַרכאַלישע שאַאַך פיר דען עסטערי-כישען ריכטס-אַטט וואָרע. דאָס בייא בעשעדענע דיעזער אונגלעגענהייט אין דיא דיעזע בעריכטס-ווערדען, דאָרוך קאָנגטע מאַן נא עגאַפּטס זין! וואָס אינטער אַרגעגטע אונד וואָרבער אינטער דיעבאַ-מרט ווירד, דער ווירט עס בייא עדער גלעגענע-הייט אינגען קלייגען צושנע-העב עראַלטען!

דיעזען אונטאַר דיעלט דער טשעכישע בייעדע-אבגעגרענטע, הערר מערעאַדעסעק, אינע רעדע נגנגן דען ליבטשעטיגטען אונטאַר, וועלכע מאַן וויכטיגקייט נאָאַטע אינטערעסטע אינט. דאָ דיא מאַן דעם פאַרשרוטטלכען ניסטע דיעזעס בעריכטס אונד מאַן דיענגס האַסטע נגנגן דיא בעאַבזיכטיגטע אַלקס-פערדיטמונג דאָס שאַנטסטע דיענגס אבלעגנ. ער טהיילט הייבייא דען אונט-טעמטען טיכטיגע אַדר-פיינגן אויס, דאָך נאַנגן אונבעריהרט לאַסט דער נוטע מאַנן אויך דיא יוגדען נכט.

דער בעריכט-אבגעגרענעטע, הערר קרעצע-פעק, אַזאַ נעגען נעמליך אונטער אונדרס:

„נעפּרהטעס הויז! אים אַדרעע „דער אַדאָלא-רונג“ 1888, אונד אונטער דער רעגיערונג דעס מינס. טעריאַלס מאַאַסס, איזט דיא אַלגעמעינע עסטער-ריכטע „אַלקס. פערדיטמונג“, וויא זיא דיזענס דער קלעריקאַלען אונד האַבאַדלינגן אַדרעסיאַ זיט אַדרעגגנגען נעלאַנט ווירד, עגדלך אין דער פאַרס פאַן נרייבאַרען „אַנטאַגען אים ריכטס. דאָס דאָך דיעזע פערשיעגן, פון דאָך נכט פערקאַנגט ווער-דען. דאָס דיעזע זוביבערע פאַלאַן זיך אין עסטער לינע נגנגן אונס, נעגען דאָס לאַנדאַאַלך ריכטס! ווי בוירגן זיי מיר, וועלכע דיא עבעגע בעצאַהלען אַלליין, אין מוט מיך צוערסט נגנגן דיא רעגיערונגס וועדען אונד וועדערגען, דאָס ווירד דיא ריכטס-ווערדען בוירגן מעהר אלס יי עגטשלאַסען זיר, אדר דאָס בעראַשעט צו פערוויינערן! ווירד האַבען נגנגן קאַפּאַס אין עסטערייך. יעטצט פינגן זיא אַז אַלל דיעזע קאַפּאַס אויך נאָך דען קאַפּאַס אים אַזאַ שולע! (עדער וואהר? לינקס) אונד דיעזע קאַפּאַס ווירד דער ברעגטעטעס זין פאַן אַלטען קאַפּאַס! (בייאַפאַל לינקס). דיא האַ-הען הערען אַלליין זיך שאַפען, מיט אַלכען פאַלאַנגן נגנגן דיא פאָלקס-בילדונגס צו קאַפּאַס (ביי-פאַלל לינקס). זיא האַלטען זיך שאַפען, אונד אַכטעטשטערקען נאָך דען אונטערראַטטערלכען רעכטען דעס פאָלקס! (בייאַזאַ! בראַוא! לינקס). אונד דאָרט אויס עס דענגן, דער אַלכעס מיטטס דיא האַהנען הערען זונד עס, פרינצען! אונד פיר-סטען! אך פאַגגן: איזט דאס דער עכסט? וואַ-רום לאַסטען דיעזע הערען הערערן דיא פאָלקס-שולע נכט אין הוזע? (עדער נוט: בייאַפאַל לינקס).

דאָרלען פרינצען ווערדען, דאָמיט דיא מענשען, דענען דאָס ליבט דער אַנגע קינדשלך עגטצאָגען ווערדען וואָלל. פיר אַלל עוויגקייט אין נאָכט אונד דונקעל וואַרדען!

דיעזער אונטאַר האַט בעריכטס. נאָך בעפאַר-ער צייט ריכטסאַטס מען פערהאַנדלונג נעלאַנגען קאָנגטע, פיעל, זעהר פיעל צווישטענקטען אונד פערבעזעראונגען אונטערדען פאַרלאַשטען פאַרטיגן דעם עסטערייכישען ריכטס-אַדעהס הערוויבעשוואַ-רען. עס אַזאַ אַ עבלפאַפערשאַפלעך, דאָס מען אינטער דען דעשטאַרשען נגרעגע אונטערשאַטט-צען. דאָך דיעסע דיא מאַראַשאַט קוים דיעזעס רוקשטשלטען אונטאַגע צווישטמען, דאָ דיעס אינע אונאַרכאַלישע שאַאַך פיר דען עסטערי-כישען ריכטס-אַטט וואָרע. דאָס בייא בעשעדענע דיעזער אונגלעגענהייט אין דיא דיעזע בעריכטס-ווערדען, דאָרוך קאָנגטע מאַן נא עגאַפּטס זין! וואָס אינטער אַרגעגטע אונד וואָרבער אינטער דיעבאַ-מרט ווירד, דער ווירט עס בייא עדער גלעגענע-הייט אינגען קלייגען צושנע-העב עראַלטען!

דיעזען אונטאַר דיעלט דער טשעכישע בייעדע-אבגעגרענטע, הערר מערעאַדעסעק, אינע רעדע נגנגן דען ליבטשעטיגטען אונטאַר, וועלכע מאַן וויכטיגקייט נאָאַטע אינטערעסטע אינט. דאָ דיא מאַן דעם פאַרשרוטטלכען ניסטע דיעזעס בעריכטס אונד מאַן דיענגס האַסטע נגנגן דיא בעאַבזיכטיגטע אַלקס-פערדיטמונג דאָס שאַנטסטע דיענגס אבלעגנ. ער טהיילט הייבייא דען אונט-טעמטען טיכטיגע אַדר-פיינגן אויס, דאָך נאַנגן אונבעריהרט לאַסט דער נוטע מאַנן אויך דיא יוגדען נכט.

דער בעריכט-אבגעגרענעטע, הערר קרעצע-פעק, אַזאַ נעגען נעמליך אונטער אונדרס:

„נעפּרהטעס הויז! אים אַדרעע „דער אַדאָלא-רונג“ 1888, אונד אונטער דער רעגיערונג דעס מינס. טעריאַלס מאַאַסס, איזט דיא אַלגעמעינע עסטער-ריכטע „אַלקס. פערדיטמונג“, וויא זיא דיזענס דער קלעריקאַלען אונד האַבאַדלינגן אַדרעסיאַ זיט אַדרעגגנגען נעלאַנט ווירד, עגדלך אין דער פאַרס פאַן נרייבאַרען „אַנטאַגען אים ריכטס. דאָס דאָך דיעזע פערשיעגן, פון דאָך נכט פערקאַנגט ווער-דען. דאָס דיעזע זוביבערע פאַלאַן זיך אין עסטער לינע נגנגן אונס, נעגען דאָס לאַנדאַאַלך ריכטס! ווי בוירגן זיי מיר, וועלכע דיא עבעגע בעצאַהלען אַלליין, אין מוט מיך צוערסט נגנגן דיא רעגיערונגס וועדען אונד וועדערגען, דאָס ווירד דיא ריכטס-ווערדען בוירגן מעהר אלס יי עגטשלאַסען זיר, אדר דאָס בעראַשעט צו פערוויינערן! ווירד האַבען נגנגן קאַפּאַס אין עסטערייך. יעטצט פינגן זיא אַז אַלל דיעזע קאַפּאַס אויך נאָך דען קאַפּאַס אים אַזאַ שולע! (עדער וואהר? לינקס) אונד דיעזע קאַפּאַס ווירד דער ברעגטעטעס זין פאַן אַלטען קאַפּאַס! (בייאַפאַל לינקס). דיא האַ-הען הערען אַלליין זיך שאַפען, מיט אַלכען פאַלאַנגן נגנגן דיא פאָלקס-בילדונגס צו קאַפּאַס (ביי-פאַלל לינקס). זיא האַלטען זיך שאַפען, אונד אַכטעטשטערקען נאָך דען אונטערראַטטערלכען רעכטען דעס פאָלקס! (בייאַזאַ! בראַוא! לינקס). אונד דאָרט אויס עס דענגן, דער אַלכעס מיטטס דיא האַהנען הערען זונד עס, פרינצען! אונד פיר-סטען! אך פאַגגן: איזט דאס דער עכסט? וואַ-רום לאַסטען דיעזע הערען הערערן דיא פאָלקס-שולע נכט אין הוזע? (עדער נוט: בייאַפאַל לינקס).

ניעס פון דער וועלט.

— אין אונגערן האָט דער אַלגעמיינער ריכטס-אַמט אין אַ ריכטס-אַנגעלעגענהייט אין אַ פאַל פון אַ מאָרד אין אַ דאָרף אין דער נעגענד פון מיסקאָלץ

נעשעפטס-בעריכט.

פעסטער נעשעפטס-ווארט אונד פראדוקטענ-נעשעפט.

ווייצען. עס וואורדן 130,000 מעטערצענטנער פער. קויפט. דיא פרייזע זינד אוים דער „פרוטס. אונד מעהלפרייז מאנגעלנדע ערוינטשליך.

קארן. דאס נעשעפט וואר מאסיג. מעשעלוואא דע אן 5 גולדען 60 קר בז 5 גולדען 70 קר, פריזאא אן 5 גולד. 75 קר בז 5 גולד 80 קר. אונזאאן 7,000 מעטערצענטנער.

גערסטע. דיא קויפלוסט וואר גוט. מאן בע. צאהלטע: מעשעל-וואארע אן 3 גולד 10 קר בז 3 גולד. 25 קר, בעססערע וואארע דאס אן 3 גולד 40 קר בז 3 גולד 60 קר.

קוקורוזן. דאס נעשעפט וואר מאטט. עס וואר. דען 20,000 מעטערצענטנער אלטע וואארע אן 5 גולד 40 קר בז 5 גולד 70 קר פעדקיפס.

האפער. בייא שווארזפ אונזענאאם וואורדן 5000 מעטערצענטנער אונזענדעטע. פעדקאנטל-האפער וואורדע אין גולד — קר בז 5 גולד 10 קר. באזונ. וואארע אן 5 גולד- קר בז 5 גולד 20 קר, בעסערע אן 5 גולד 35 קר, מעשעל אן 5 גולד 40 קר בז 5 גולד 50 קר, פריזאא. האפער אן 5 גולד 60 קר בז 5 גולד 70 קר פעדקיפס.

מעהל. נאנזע נעשעפטס לעבענד אן 5 גולד 20 קר בז 5 גולד 30 קר; נעשעפטס אן 4 גולד 50 קר בז 5 גולדען — קר. עטפרן נעשעפטס אן 4 גולד 20 קר בז 4 גולד 40 קר, מאנעדע אן — גולד 50 קר בז — גולד 90 קר, הויגער אן — גולד — קר בז — גולד- גולד — קר. אינזיאנע אן 4 גולד 50 קר בז 5 גולד — קר, יונגע הענדעל אן 1 גולדען 10 קר בז 1 גולדען 20 קר, אללעס פער סאק.

איי ר פ ר ייז שיש ל שק. קאלב. אייער 60 שטיק פער אינען גולד. — בוטטער פריזא אן 90 גולד בז 95 גולד — קר, קעקזנא אן 70 גולד בז 75 גולד, צווייבעל ראשתל אן 3 גולד — קר בז 4 גולד — קר, קנאבלוך אן 7 בז 8 גולד, שף 100 קלאנאסס.

ל ע ד ע ר. דאס נעשעפט וואר אייגע וואכע לענגראאס. פריזא איינאאסץ פערצאן אן 10 בז 16 קלאנאסס אן 155 גולד בז 157 גולד, צווייאאסץ פערצאן אן 18 בז 20 קלאנאסס בז 156 גולד בז 158 גולד, דרייזאאס פערצאן אן 20 בז 22 קלאנר בז 158 בז 160 גולד, דעטשע אלפענזיידער אן 22 בז 24 קלאנר, בז 146 גולד בז 150 גולד; בייספל. פערצאן אן 24 בז 26 קלאנר; בז 148 גולד בז 152 גולד; קוה-הייטע נע. נעדיגסט אן 5 בז 7 קלאנר בז 215 בז 225 גולד, נעצאנ. נעדיגע אן 6 בז 7 קלאנ בז 210 גולד בז 220 גולד, בריינע אן 7 בז 8 קלאנר; בז 210 גולד בז 225 גולד; ראשטיגע נעצאנצן אן 160 גולד — קר בז 170 גולד — קר; שפלייזנע נעדיגסט אן 2 בז 3 קלאנאסס אן 265 בז 285 גולד, קאלבפאלל נעדיגסט אן 6 בז 8 קלאנר; בז 350 בז 365 גולד; קאלב-פאללל בריינע אן 10 בז 11 קלאנר; בז 420 בז 445 גולד, בלאנקפיישע אן 10 בז 12 קלאנר; בז 175 בז 185 גולד פער 100 קלאנאסס.

ג ר ו כ ט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען (נייע ערט)	פער פוד-הקפטל.	פוד-גולדען פר. הקפטל.	פרייס פער 100 קלאנאסס
באשקירער	77	— —	— —
	78	7.15 — 7.20	71
	79	7.25 7.30	78
	80	7.35 — 7.40	79
	81	7.35 — 7.40	80
		7.35 — 7.40	81
	75	— —	— —
פעסטער-בארקן	76	— —	— —
	77	7.05 — 7.10	77
	78	7.15 — 7.20	78
	79	7.30 — 7.35	79
	80	7.35 — 7.40	80
	81	7.40 — 7.45	81
פרוס	75	— —	— —
	76	— —	— —
	77	7.10 — 7.15	77
	78	7.20 — 7.25	78
	79	7.30 — 7.35	79
	80	7.35 — 7.40	80
	81	7.40 — 7.45	81
הייזענגוראר	75	— —	— —
	76	— —	— —
	77	7.20 — 7.25	77
	78	7.25 — 7.30	78
	79	7.25 — 7.30	79
	80	7.35 — 7.40	80
	81	7.40 7.45	81

פרוכט	פוד-הקפטל.	פוד-גולדען פר. הקפטל.	פרייס פער 100 קלאנאסס
קארן	70—72	5.70 — 5.85	70
גערסטע מאלץ	62—64	5,75 6,75	62
פוטער	60—62	5,45 — 5,65	60
האפער	39—41	5.15 5.55	39
בוכוויץ נאטורל	62	6 20 — 6 25	62
בוכוויץ	73	6,15 6.20	73
הייזע		5.80 — 6 60	—

ווייצען			7.43
		פריי-וואר	7 30
קוקורוץ		מאי-יוני	6.84
		יוני-יולי	—.—
נעדיגסט		יוני-יולי	—.—
		פריי-וואר	5,12
נעדיגסט האפער		הערבסט	—.—
		אוג.-סעפ.	—.—

זאק-מעהל			פר. פוד
	נוטפער		14.40
	1		14 —
	2		13.60
דער זאק	3		13 —
אן 100	4		12.40
קילאגראאם	5		11.40
סים זאק	6		10.60
	7		10.20
פריזא באזו.	8		9 60
	9		8 60
שפיריטוס: אלטע פטערבורגער			29.25
	נייע		24.50

קורז-טאבעללע אם 29. אפריל.

נעלד-קורז	קו.	פר.
וויענער-ווארע	—	100
לאנדאן (מאנדאנקאנטן)	5	95
פאריז (מאנדאנקאנטן)	5	93
פעס-אונג. 8 גולדען (אויסלאנד)	10	02
באנקנאטען (20 פראנקס)	10	02
מונטענע אונד-שטיקע	12	43
רוסישע אינסטריל	10	35
רייטשע רייכסבאנקנאטען	62	25
פטערס-בורגער	104	75
ווערטפאפיערע		
אונגאריש גאלדרענטע צו 6 פרענצען	—	—
רייטשע 4 פרענצען	97	45
אונג. אפטיע-רענטע 4	86	20
בעסטערע. גאלדרענטע 4	109	90
רייטשע אפטיע-רענטע 5	93	75
אונגאריש איינגעלאסטע. אנלעהן	—	150
אונגאריש נאטורל-אנלעהן	104	90
אפטיע-אנלעהן	104	50
נאטורל-אנלעהן	—	104
נאטורל-אנלעהן	102	25
קראקאוער אלטע אנלעהן	108	50
וויענער-באנק. אקציען	—	99
פרעמדע פרעמדע אנלעהן צו 3 פרענ.	—	—
אנגלאנד-אנלעהן אין אנגלישע פונט	—	—
רוסישע אנלעהן. צו 5 פרענט אנלעהן	99	50
דער אונגארישע רייכסבאנק אקציען	—	—
5 פרענטיגע פרענצען	106	25

לאזע.	קו.	פר.
1854-יר 4% פרעמדע צו 250 גולד	131	75
1860-יר 5% פרעמ.	132	80
רייטשע צו 100	138	30
1864-יר רייטשע צו 100	166	50
רייטשע צו 50	166	50
אונגאריש-פרעמיען-לאזע צו 100	122	70
רייטשע צו 50	121	75
פרייבורגער-לאזע צו 100	124	30
ווינער-לאזע צו 100	133	—
רייטשע רענטענשיין צו 42 ליר	—	—
פרינקלאזע	19	50
קרעדיט-לאזע צו 100 גולד	181	75
קלאר-לאזע צו 40	54	75
אונגאריש-אנגלאנד-לאזע צו 100	117	50
אלגעמיינע אונגאריש-לאזע צו 20	23	25
בודאפעסטער-לאזע צו 10	—	30
דארמשטעד-לאזע צו 20	19	25
אלגעמיינע-לאזע צו 40	50	—
אלטע-לאזע צו 40	53	56
אלטע-לאזע צו 40	—	10
וויענער-לאזע צו 40	62	25
אלטע-לאזע צו 20	25	25
אלטע-לאזע צו 20	25	50
מאנטרעלער-לאזע צו 100	137	50
אינטערנאציאנאל-לאזע צו 50	70	50
רייטשע צו 20	39	50
וואראזדין-לאזע צו 20	50	25
ווינער-ווערדע	17	50
עסטרייכישע רשתל קרייז-לאזע	11	40
אונגארישע	8	60

לאסטא-צייטונג אם 28. אפריל 1888.

ווייען	46	26	70	28	10	65	
נראן	60	40	43	22	8		
טעמעשוואר	64	51	25	46	15		

Budapest 1888 Druck und Eigenthum v. MORITZ BURIAN. Für die Redaction verantwortlich M. EHRENTHEIL.

דעלט זיך היעבייא עבען דארום דיא איינגאנגהנונג אונד דיא פעסטונגען צו פערשהערען אלס פארבע-רייטונג צו דעם לאנגסט נעהענדען פאלגנע איינעס קריעגעס נעגען עסטערייך-אונגארן, אונד וועגן נא-פאלעון אין עגנען דייטשלאנד!

* (ארבערלי צוגאנגס-טויפ).

פאן איינעם איין-אנדערלישען עהנ-פאאר מראנען מאנן צור הולדיגונגשיען קאנפסקאן איבער, אונד זייטרעם לעבטע דאס פאאר, אבלייזן דער עהנ-שרייבונגס-פראגעס גאנץ ניכט דורכגעהדיט אזוי, דעלבסטפערשטאנדליך עפרעגונג. נון נעגאן דיא פייא איינעס קינדעס, אונד זיא מערלרעגע דאסזעלבע ביא דער איראבעלרישען קולטוס-נעמינדע בע-הויס אוממאכר-יקולרונג אן, דיא נעמינדע פערוויי-רעטע עדאך דיא ערפאלגרייכע אונזוכונגס פון דעם בעשייבע, דאס דיעזעס קונד אלס לעגיטים צו בעשאכטען זיא, אונד זאגאן דער רעליגיאן דעס בייסטלר נעשיטסע פאאערס צו פאלגען דאבע! דער מאגיסטראט בעשטאנדעטע דיעזען בעשלוס מיט דיעזע אנטראגען, דאסס דאס קינד אין דער רעליג-מיטען קירכע צו טויפען אונד אוממאכר-יקולירען צו לאססען זיא. זייל איינע עהע דורך דיא רעליגיאנס-ווכסבעל איינער פארטייא ניכט אלס נאך אינגלאאבע בעשטאנדעטע ווערדען קאנען אונד דיא איינפלאונג דער עהע גוטעגעזעלץ נאך ניכט איינגעשעאבען זיא! (דיעזע נאכשיין עינגאלהמען זייר דעם „בעסטער לעבען"). זייר האבען אין דער-זעלבען אבסאלוט קיינע אנדערונג פארגענאממען, אונד זייערלעגען איינדרונג אין יעדען איינצעלנען מאכטן דער לייבער נור דען, דאסס דאס יידישע מאטריקע-אמט אין בייא-אעסטס דייטע מוסץ אויף דעם בעזוגיסען אמט! דיא יידישע מעטטער אונד אלטעטע עמעלך אזר קינד אינס יידישע מאטריקע אינגעשריבען ווערדען, דאס אין דיא אונדרע בעזוגיסע אונד אלטע אינגעשריבען ווערדען, דאס זאל-בע קינדער דער מוטץ צוגעפירט ווערדען אללען! וויא אויך עס, וועגן נכט דער מאטר אנגעדרען דיא מעטטער זיך בעזוגיסע אמטס אונד זיא ווערדע בייס נעזעטצט אין אירר ב-נעמענגס ואהנבוכ אין אים מאטריקולירען אונעלדרע? ווערדע דער נישטרוב עבעגאללס זאגען: „עגהען זיא דאך, ליעבע פייא, דייזגער קאבע מס, דאס זיין נאמען אין אזר אזר-זייעלל בעשוטשטען ווערדען!" — ווייר גלייבען דייעס ניכט; אללין דער מאטריקונ-פירהרר דער עפעסטער יידישען צייטונג בעקונדעטע אין דייזער בעצעהונג

אינע גאר טרויריגע נעווישענדהאפטיגקייט, אום וועל-בע זיאר איהן דזרכאוס ניכט בעזייגדיג מאכען!)

* (אנטי-עמיטישע אלגעמיין).

אום וויעז ווייט פאם 30 אייר טעלעגראפיר: ביא דען היטלערז נעפאנגענשאפט-אהרלאין אין אונזר דער פארשאפט רודאלפהיים קאם עס אין פאלגע דער „צעגעלאאזען וויהלערייען דער אפ-עסטעטיש צו אריגען קפקעסטען, אין דערען פערהיטע מערהע דע ליבעראלע וואהלע דורך „שאפן-הייבע אונד „מעסטער-שטיב" פערוואונדע וואהרדיג, דיא שקאנדאלע בעגאנגען בעריישס אום 3 אוהר נאכ-מיטטאגס אונד האטטען אום 5 אוהר אבגעגאן איה-רען האהע-פונקט פרעציזע. אין היטלר צומיסט אנ-עגלייטערטער שאפטקערער פערזיכטיג ווידערהאלט, אין דאס וואהל-לאקאל דער ליבעראלען נעגאוואלט-זאם אינגעזאמלענג. דא זיך יעדער אינע נעאפערע צאהל וואהלער דיעזעס בעגינגען ווידערזעצטעג, קאם עס צו ערנסטע שלאגערייען. שליעסלעך ער-שיר-מטען דיא ווילדען אנט-עמיטען דאס וואהל-לאקאל אונד פיהרטען אינען אריגען קפקעסע הער-ביא, דער ערסט דורך דאס אינשרייטען אינער גראפערען אבסטיללונג זיכערהייט-וואכע בייגעלעגט ווערדען קאנגטע. דיא צאהל דער פערוואונדעטען קאנגטע בזהנדר ניכט פערגעגעשעללט ווערדען. דיא פ-ר דאס נאכשטונדע אינע ווידערהאלונג דער נעוואלטשטאטיגען אינשרייטען בעפיהלס-בעזוגיסע ווירד, האט דיא פאלגייא אויסגערהנגע פארקהרה-הונגען צו דערגיסן פערזוכונגען נעשאפען. אינע נאגיגע אנצאהל בעזאגאפפס-לייטע שפרעכטע פיהה-ערטע אידרע נעשאפטע, אום נעגען אויסשרייטונ-גען נעגיבערע צו זיין. — אינע צווייטע דעפעשע מיטעטע וויא אפאלגט: דיא וויסטען אויסשטיטע אנ-לאסטע דער וואהלסטיטיטער נעמינדע אשה-ווא-לען בעגאנגען, לוט דעם אמטליכען בעריכטע, שאן אין דען פאר-משאפטסטאנדען. דיא אום-שפטיגע אום אללען בעעיגרפע היטלערז אין דען שאראא-סטן צוזאממענ אונד שריעבונ מיט דען יידישען נעשאפפסלייטונגען אללערלייא שאפטע; זיא פ-ר-דיטן אין נעגיבערע צו זיין. — אינע צווייטע דעפעשע מיטעטע וויא אפאלגט: דיא וויסטען אויסשטיטע אנ-לאסטע דער וואהלסטיטיטער נעמינדע אשה-ווא-לען בעגאנגען, לוט דעם אמטליכען בעריכטע שאן אין דען פאר-משאפטסטאנדען. דיא אום-שפטיגע אום אללען בעעיגרפע היטלערז אין דען שאראא-סטן צוזאממענ אונד שריעבונ מיט דען יידישען נעשאפפסלייטונגען אללערלייא שאפטע; זיא פ-ר-דיטן אין נעגיבערע דערזיכטיגען אן „נאוג אונד אדרע" דורך דיא נאכטען אונד פערזיכטיגען דען אונשולדיגען לייטען שלעכט רקוכטסלאגע היעבע. מ-משאנס עגרהיטע דאס קאפטע דער ליבעראלען דיא פער-שאפרענונ, דאס דיא אום-שפטיגע דיא וואהל-לאקאלע שרמען וואהללען. דאס אלגייא אונדרע דיא עיפאאן אין קענטנטס נעזעטצט אינ-דער אנאדר פפסטע לייטע אונד אנטיגע דען אונשולדיגען לייטען אין מעדערערען שעללען נעשאפען אנ-מ-משאנס צווישען 3 אונד 4 אוהר אין היטלער

„דיא לעבען! (שטעטטע דער נעגיראל איין), אום אבער דען אינגעלגען קאפטס דער מיר אונטערשעאדענדען מיטפסנ זיא שעללד אלס מאליץ מהלילאחטע אן דעם האס-נעפהלע, דאס אונזערע הערגען עפיללט, צו עמאנ-ליקען, פ-אגט אין יענע הערען, דערען יעניטענעמע אויס-וואפס שאפגאפרס ווגר, אב זיא אן אינבערגעהמען וואל-לען, דיעזען דיא פ-ר-ר-ר

טרינים אונד דומסהייט ניכט אויסנישטצן! זיא אַלל-מען מראַכטען, דאס פאַלק האַטער עסטאַרבּיר-נען, שאַמט עס אין אינגענגעניער אונד הערריש. זיכטיגער וייזע דורך אַפּלשט בעלעהרונג הערבּאַצו-דרינגען!" (עדער נוט! לינקס).

„דייטע האַב-אדעלינגן הערריגן (פיהר קעצע-פעק פאַרט) בעצייכנען זיך מיט נאַכסט אַרבּאַיט אַלס דיא „שטאַצן דעס טהראָנעס". אַלליין דער טהראָן שעטהט נור ראַנן פעסט. וועגן נור זיך אויף אין נייסטאַ פייעס פאַלק פעסט שטעהן! וויא קאַמפט עס גוט, דאס דייטע הערריגן דיי דייטער ערקענענדיגס פערשליעסען? ערסטענס, ווייל דער אַלליערנאַסטע מהיל דעס עסטערייכישען האַב-אדעלס ניכט אין אַן דייטשאַרבּ דער אַפּלל אַזט, אין דייטסטער אונד אַלטעסטאַר דער „קאַיזערס", וואַרדען אין דייטס-לאַנד אין אַלטעסטאַ פיהרונג. אַנדערן אַן אַנדערן אַלס דיא אַנדערן, אַלס דער אַפּאַסטאַט לעבּנס אין אַפּאַסטאַט! אַזוי אַלס דיא אַנדערן אַלס דיא אַנדערן! דאַס אַלס דער אַנדערן, אַלס דער אַנדערן אַלס דיא אַנדערן! אַזוי אַלס דיא